

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Marci Valerij Martialis Epigram. lib. xiiij. diligenter emendati

Martialis, Marcus Valerius

Lugduni, 1518

Liber primus

[urn:nbn:de:bsz:31-33175](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-33175)

EPIG.
M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER PRIMVS.

PERO ME SECVTVRVM
in libellis meis tale temperamentum,
ut de illis queri nō possit quisquis de se
bene senserit, cui; salua infimarū quoq;
p̄sonarū reuerentia ludāt, quæ adeo an-
tiquis authoribus defuit, ut nominibus non tantum
ueris abusi sint, sed etia; magnis. At mihi fama uilius
constet, et probetur in me nouissimum ingenium. Ab-
sit à iocorum nostrorum simplicitate malignus inter-
pres, nec epigrammata mea scribat. Improbe facit, qui
in alieno libro ingeniosus est. Lasciuam uerborum licē-
tiam, idest epigrammaton linguam excusarem, si meū
eēt exēplū, sic scripsit Catullus, sic Marsus, sic Pedo,
sic Getulicus. sic quicūq; perlegitur. Si q̄s tamem tā
ambitiose tristis est, ut apud illum in nulla pagina las-
tine loqui fas sit, potest epistola, uel potius titulo con-
tentus esse. Epigrammata illis scribuntur, qui solent
spectare florales. Non intret Cato theatru; nostrum,
aut si intrauerit spectet. Videor mihi meo iure factus
rus si epistolam uersibus clausero.

Ad Catonem.

Nos ses iocose dulces cum sacrum Floræ,
Festosq; lusus, et licentiam uulgi,
Cur in theatrum Cato se uere uenisti?
An ideo tantum ueneras, ut exires?

Ad lectorem.

Hic est, quem legis, ille, quem requiris
Toto notus in orbe Martialis,
Argutis epigrammaton libellis,

LIBER. I.

Cui lector studiose, quod dedisti
Viuenti decus, atq; sentienti,
Rari post cineres habent poetæ.

Ad librum suum.

Argiletanas maui habitare tabernas,
Cum tibi parue liber scrinia nostra uacent.

Nescis heu nescis domina fastidia Romæ.

Crede mihi nimium Martia turba sapit.

Maiores nusquam rhonchi, iuuenesq; senesq;

Et pueri nasum Rhinocerotis habent.

Audieris cum grande sophos, dum basia captas,

Ibis ab excusso missus in astra sago.

Sed tu ne toties domini patiare lituras,

Nêue notet lusus tristis arundo tuos.

Aethereas lasciuæ cupis uolitare per auras,

I, fuge, sed poteras tutior esse domi.

Ad lectorem ubi libri uenales.

Qui tecum cupis esse meos ubicunq; libellos,

Et comites longæ queris habere uicæ.

Hos eme, quos arctat breuibus membrana tabellis,

Scrinia da magnis, me manus una capit.

Ne tamen ignores ubi sim uenalis, Terres

Vrbe uagus tota, me duce certus eris.

Libertum docti Lucensis quære Secundum

Limina post pacis, Palladiumq; forum.

Ad Cæsarem.

Contigeris nostros Cæsar si forte libellos,

Terrarum dominum pone supercilium.

Consueuere iocos uestri quoq; ferre triumpho,

Materiam dictis nec pudet esse ducem.

Qua Thymelen spectas, derisoremq; Latinum,

Illa fronte precor carmina nostra legas.

EPIG.

Innocuos censura potest permittere lusus.

Lasciuia est nobis pagina, mita proba est.

A d Marcum.

Do tibi naumachiam, tu das epigrammata nobis.

Vis puto cum libro Marce natare tuo.

D e Leone Cæsaris.

A etheras aquila puerum portante per auras

I llesum timidis unguibus hæsit onus.

Nunc sua Cæsareos exorat præda leones,

Tutus & ingenti ludit in ore lepus.

Quæ maiora putas miracula? summus utrisque

A uthor adest, hæc sunt Cæsaris, illa Iouis.

A d Maximum de columba Stellæ.

Stella delictum mei columba,

Verona licet audiente dicam,

Vicit Maxime passerem Catulli.

Tanto Stella meus tuo Catullo,

Quanto passere maior est columba.

Deciani dogma laudat.

Quod magni Thræseæ consumatiq; Catonis

Dogmata sic sequeris, saluus ut esse uelis.

Pectore nec nudo strictos incurris in enses,

Quod fecisse uelim te, Deciane facis.

Nolo uirum facili redimit qui sanguine famam,

Hunc uolo laudari, qui sine morte potest.

Iocatur in Cottam.

Bellus homo, & magnus uis idem Cotta uideri,

Sed qui bellus homo est Cotta, pusillus homo est.

D e Gemello, & Maronilla.

Petit Gemellus nuptias Maronillæ,

Et cupit, & instat, & precatur, & donat.

A deo ne pulchra est? immo secdus nihil.

L I B. I.

Quid ergo in illa appetitur? & placet, & tuffit.

Ad Sextilianum potorem.

Cum data sint equiti bis quinq; numismata, qua

Bis decies solus Sextiliane bibis?

Iam defecisset portanteis calda ministros,

Si non potares Sextiliane merum.

De Regulo.

Itur, ad Herculei gelidas qua tyburis arceis,

Canaq; sulphureis albula fumat aquis.

Rura, nemusq; sacrum, dilectaq; iugera musis

Signat vicina quartus ab urbe lapis.

Hic rudis aestivas praestabat porticus umbras,

Heu quam pene nouum porticus ausa nefas.

Nam subito collapsa ruit, cum mole sub illa

Gestatus huius Regulus esset equis.

Nimirum timuit nostras fortuna querelas,

Quae par tam magnae non erat inuidiae.

Nunc & damna iuuant, sunt ipsa pericula tanti,

S tantia non poterant tecta probare Deos.

De Arria, & Peto.

Casta suo gladium cum traderet Arria Peto,

Quem de uisceribus traxerat ipsa suis.

Si qua fides, uulnus, quod feci, non dolet, inquit,

Sed quod tu facies, hoc mihi Peto dolet.

Ad Caesarem.

Delicias Caesar, lususq; iocosq; leonum

Vidimus, hoc etiam praestat arena tibi.

Cum prensus blando toties à dente rediret,

Et per aperta uagus curreret ora lepus.

Vnde potest auidus captae leo parcere praedae?

Sed tamen esse tuus dicitur, ergo potest.

De Leone, & lepore.

EPIG.

Ristibus his tauros non eripuerit magistri,
 Per quos præda fugax, itq; reditq; lepus.
 Quodq; magis mirum, uelocior exit ab hoste,
 Nec nihil à tanta nobilitate refert.
 Tutior in sole non est cum currit arena,
 Nec caueat tanta conditur ille fide.
 Si uitare canum morsus lepus improbe queris,
 Ad quæ confugias ora leonis habes.
 Ad Licianum de Hispaniæ locis.
 Vir celtiberis non tacende gentibus,
 Nostræq; laus Hispaniæ,
 Videbis altam Liciane Bilbilim
 Equis, & armis nobilem,
 Sterilemq; canum niuibus effractis sacrum,
 Vada Veronem montibus.
 Et delicati dulce Botrodi nemus,
 Pomona quod fœlix amat.
 Tepida natabis lene Cogedi uada,
 Mollesq; nympharum lacus,
 Quibus remissum corpus astringes breui
 Salone, qui ferrum gelat.
 Præstabit illic ipsa singendas prope
 Voberea prendenti feras.
 Aestus serenos aureo frangens Tago
 Obscurus umbris arborum.
 Auidam rigens Dircenna placabit sitim,
 Et Nemeta, quæ uincit niues.
 At cum December canus, & Bruma impotens
 Aquilone rauco mugiet,
 A pricea repetes Tarraconis littora,
 Tuamq; Laletaniam,
 Ibi illigatas mollibus damas plagis

LIB. I.

Mactabis & uernas apros.
 Leporemq; forti calidum rumpes equo.
 Ceruos relinques uillico.
 Vicina in ipsum sylua descendet focum
 Infante cinctus sordido.
 Vocabitur uenator, & ueniet tibi,
 Conuiuia clamatus prope.
 Lunata nusquam pellis, & nusquam toga,
 Olibæq; uestes murice.
 Procul horridus liburnus, & querulus cliens,
 Imperia uiduarum procul.
 Non rumpet altum pallidus somnum reus,
 Sed mane totum dormies.
 Mercetur alius grande, & insanum sophos,
 Miserere tu scelicitium,
 Veroq; fruiere non superbus gaudio,
 Dum surra laudatur tuus.
 Non impudenter uita, quod reliquum est, petit,
 Cum fama, quod satis est, habet.
 Iocus ex Homero in Cocum.
 Si tibi Mistyllus cocus Aemiliane uocatur,
 Dicitur quare non Taratalla mihi?
 Ad leporem.
 Non facit ad se uos ceruix, nisi prima, leones,
 Quid fugis hos dentes ambitiose lepus?
 Scilicet à magnis ad te descendere tauris,
 Et quæ non cernunt, frangere colla uelint.
 Desperanda tibi est ingentis gloria fati,
 Non potes hoc tenuis præda sub hoste mori.
 Quintianum facit assertorem.
 Commendo tibi Quintiane nostros,
 Nostros dicere si tamen libellos

EPIG.

Possum, quos recitat tuus poeta,
 Si de seruitio graui queruntur,
 Assertor uenias, satisq; praestes,
 Et cum se dominum uocabit ille,
 Dicas esse meos, manuq; missos.
 Hoc si terq; quaterq; clamitaris,
 Impones plagiaro pudorem.

Ad Fidentinum.

Vna est in nostris tua Fidentine libellis
 Pagina, sed certa domini signata figura,
 Quae tua traducit manifesto carmina furto,
 Sic interposito uilis contaminat uncto
 Urbica Lingonicus Tyriantina bardocucullus.
 Sic Arretinae uiolant Cristallina testae,
 Sic niger in ripis errat cum forte Caystri,
 Inter ledaeos ridetur coruus olores.
 Sic ubi multifona feruet sacer atthide lucus,
 Improba cecropias offendit pica querelas.
 Indice non opus est nostris, nec uindice libris,
 Stat contra, dicitq; tibi tua pagina, fur es.

De amicorum iudicio.

Si quid Fufee uacas adhuc amari.
 Nam sunt hinc tibi, sunt & hinc amici,
 Vnum, si superest, locum rogamus,
 Nec me, quod tibi sum nouus, recuses,
 Omnes hoc ueteres tui fuerunt.
 Tu tantum inspice qui nouus paratur,
 An possit fieri uetus sodalis.

Ad Frontonem de uoto uitae suae.

Vota tui breuiter si uis cognoscere Marci
 Clarum militiae Fronto, togaeq; decus.
 Hoc petit esse sui, nec magni ruris arator,

Sordidaq; in

LIBER. I.

Sordidatq; in paruis otia rebus amat.

Quisquam picta colit Spartani frigora saxi,

Et matutinum portat ineptus aue,

Cui licet exigui nemoris, rurisq; beati

Ante focum plenas explicuisse plagas.

Et piscem tremula salientem ducere seta,

Flauaq; de rubro promere mella cado.

Pinguis inaequaleis onerat cui uillica mensas,

Et sua non emptus preparat oua cinis.

Non amet hanc uitam, quisquis me non amat, opto.

Vinat & urbanis albus in officijs.

Ad Cauponem.

Continuis uexata madet uindemia nimbis,

Non potes, ut cuperes, uendere Caupo merum.

Ad Flaccum.

Qualem Flacce uelim quaeris, nolimue puellam?

Nolo nimis facilem, difficilemq; nimis.

Illud quod medium est, atq; inter utrunq; probamus;

Nec uolo, quod cruciat, nec uolo, quod satiat.

De pueri pretio.

Milia pro puero centum me mango poposcit,

Risi ego, sed Phœbus protinus illa dedit,

Hoc dolet, & queritur, dolet hoc mea mentula mecum,

Laudaturq; meam Phœbus in inuidiam.

Sed sestertiolum donauit mentula Phœbo

Bis decies, hoc da tu mihi, pluris eman.

Ad Flaccum de sportula.

Dat Baiana mihi quadrantes sportula centum.

Inter delicias quid facit ista fames?

Redde lupi nobis, tenebrosaq; balnea Grylli.

Tam male cum caenam, cur bene Flacce lauor?

De Lepore, & Leone.

B

EPIG.

Intres ampla licet torui lepus ora leonis,
 Esse tamen uacuo se leo dente putat,
 Quod ruet in tergum, uel quos p̄cumbet in armos
 Alta iuuenorum uulnera figet ubi?
 Quid frustra nemorum domini, regem q̄ fatigas?
 Non nisi delecta pascitur ille fera.

Ad Licianum, scriptores unde,

Verona docti syllabas amat uatis.
 Marone felix Mantua est.
 Censetur Apona Liuius suo tellus,
 Stellaq̄s, nec Flacco minus.
 Apollodoro plaudit imbrifer Nilus,
 Nasone Peligni sonant.
 Duosq̄s Senecas, unicumq̄s Lucanum
 Facunda loquitur Corduba.
 Gaudent iocosa Canio suo Gades,
 Emerita Decia no meo.
 Te Liciane gloriabitur nostra,
 Nec me tacebit Bilbilis.

De Leuina casta, & ad Baias adultera.

Casta nec antiquis cedens Leuina Sabinis,
 Et quamuis tetrico tristior ipsa uiro,
 Dum modo Lucrino, modo se pr̄mittit Auerno,
 Et dum Baianis sepe fouetur aquis,
 Incidit in flammis, iuuenēq̄s secuta relicto
 Coniuge, Penelope uenit, abit Helene.

Ad Celerem.

Vt recitem tibi nostra rogas epigrammata, nolo,
 Non audire eeler, sed recitare cupis.

Ad Fabulam ambitiosam in laude,

Bella es, nouimus, & puella, uerum est.
 Et diues, quis enim potest negare?

LIBER. I.

Sed dum te nimium Fabula laudas,
Nec diues, neq; bella, nec puella es.

Ad cecilianum de. g. & d. ficus.

Cum dixi ficus rides quasi barbara uerba,
Et dici ficos Ceciliane iubes.
Dicemus ficus, quas scimus in arbore nasci,
Dicemus ficos Ceciliane tuos.

Ad furem de libro suo.

Erras meorum fur auare librorum,
Fieri poetam posse qui putas tanti,
Scriptura quanti constet, & tomus uilis.
Non sex paratur, aut decem sophos mummis.
Secreta quare carmina, & rudes curas,
Quas nouit unus, scrinioq; signatas.
Custodit ipse uirginis pater charta,
Quæ trita duro non inhorruit mento.
Mutare dominum non potest liber notus,
Sed pumicata fronte si quis est nondum
Nec umbilicis cultus, atq; membrana,
Mercare tales ab eo nec sciet quisquam.
Aliena quisquis recitat, & quærit famam
Non emere librum, sed silentium debet.

Ad cherulum.

Liber homo es nimium dicis mihi Cherule semper.
In te qui dicit Cherule, liber homo est.

De Ruffo, & Næuia.

Quicquid agit Ruffus nihil est, nisi Næuia Ruffo,
Si gaudet, si flet, si tacet, hanc loquitur.

Cœnat, propinat, poscit, negat, innuit, una est

Næuia, si non sit Næuia, mutus erit.

Scriberet hesternæ patri cum luce salutem,

EPIG.

Nævia lux, inquit, Nævia numen æue.
 Hæc legit, & ridet demisso Nævia vultu,
 Nævia non una est, quid uir inepte furis?

Ad Maximum.

Cepit Maxime Pana, quæ solebat
 Nunc ostendere Canium, Terentos.

Ad librum.

Vade salutatum, pro me liber ire iuberis
 Ad proculi nitidos officiose lares.
 Quæris iter? dicam, uicinum Castora canæ
 Transibis Vestæ, uirgineamq; domum.
 Inde sacro ueneranda petes palatia cliuo,
 Plurima qua summi fulget imago ducis.
 Nec te detineat miri radiata colossi,

Quæ Rhodium moles uincere gaudet opus.
 Flecte uias hac, qua madidi sunt tecta Lyæi,
 Et Cybles picto stat Corybante Tholus.
 Protinus à leua clari sub fronte penates,
 Atriaq; excelsæ sunt adeunda domus.
 Hanc pete, ne metuas fastus, limenq; superbum,
 Nulla magis toto ianua poste patet.
 Nec propior quam Phœbus amat, doctæq; sorores.
 Si dicet, quare non tamen ipse uenit.
 Sic licet excuses, quia qualiacūq; leguntur
 Ista, saluator scribere non potuit.

Ad somnum.

Nævia sex cyathis septem Iustina bibatur.
 Quinque Lycas, Lyde quatuor, ida tribus.
 Omnis ab infuso numeretur amica falerno,
 Et quia nulla uenit, tu mihi somne ueni.

Ad fidentinum.

Nostris ueribus esse te poetam,

LIB. I.

Fidentine putas, cupisq; credi?
 Sic dentata sibi uidetur Aegle,
 Emptis ossibus, indicoq; cornu.
 Sic quæ nigrior est calente moro,
 Cerussata sibi placet lycoris.
 Hac etiam ratione, qua poeta es,
 Caluus cum fueris, eris comatus.

Ad Cæcilianum.

Nullus in urbe fuit tota, qui tangere uellet
 Vxorem gratis Cæciliæ tuam,
 Dum licuit, sed nunc positus custodibus, ingens
 Turba fututorum est, ingeniosus homo es,

Ad Paulam.

Mæchus erat, poterat tamen hoc tu Paula negare.
 Ecce uir est, nunquid Paula negare potes?

De Lino.

Dimidium donare lino, quam credere totum,
 Qui mauult, mauult perdere dimidium.

Ad Flaccum.

O mihi curarum pretium non uile mearum
 Flacce Antenorei spes & alumne laris,
 Pierios differ cantusq; chorosq; sororum,
 Aes dabit ex istis nulla puella tibi.
 Quid petis a Phœbo? nūmos habet arca Mineruæ
 Hæc sapit, hæc omnis fœnerat una deos.
 Quid possunt hederæ Bacchi dare? Palladis arbor
 Inclinat uarias pondere nigra comas.
 Præter aquas Helicon, & ferta, lyrasq; deorum
 Nil habet, & magnum semper inane sophos,
 Quid tibi cum Cirrha? quid cū permessidos unda?
 Romanum propius, diuitiusq; forum est.
 Illic æra sonant, at circum pulpita nostra,

B iij

EPIG.

Et steriles cathedras, basia sola crepant.

De carino.

Pulchre ualet Carinus, & tamen pallet.

Parce bibit Carinus, & tamen pallet.

Bene concoquit Carinus, & tamen pallet.

Tingit cutem Carinus, & tamen pallet.

Cunnum Carinus lingit, & tamen pallet.

De festo.

Indignas premeret pestis cum tabida fauces,

Inq; ipsos uultus serperet atra lues,

Siccis ipse genis flenteis hortatus amicos

Decreuit stygios Festus adire lacus.

Nec tamen obscuro pia polluit ora ueneno,

Aut torsit lenta tristia fata fame.

Sancta Romanam uitam sed morte peregit,

Dimisitq; animam nobiliore rogo.

Hanc mortem satis magni praesferre Catonis

Fama potest, huius Caesar amicus erat.

Ad attalum.

Semper agis causas, & res agis Attale semper.

Est, non est, quod agas, Attale semper agis.

Si res, & causa desunt, agis Attale mulas.

Attale, ne quod agas desit, agas animam.

Ad Canum.

Sportula Cane tibi suprema nocte petita est,

Occidit, puto te Cane, quod una fuit.

Ad Sosibianum.]

E seruo scis te genitum, blandeq; fateris,

Cum dicis dominum Sosibiane patrem.

De Regulo.

Haec quae puluere dissipata multo

Longas porticus explicat ruinas.

LIB. I.

En quanto iacet absoluta casu.
Tectis nam modo Regulus sub illis
Gestatus fuerat, recesseratq;
Vista est pondere cum suo repente,
Et postquam dominum nihil timebat,
Securo ruit incruenta damno.
Tanta Regule post metum querela,
Quis curam neget esse te decorum,
Propter quā fuit innocens ruina?

De Manuella.

Os, & labra tibi lingit Manuella catellus,
Non miror merdas si libet esse cani.

De Quirinali.

Vxorem habendam non putat Quirinalis,
Cum uult habere filios, & inuenit,
Quo possit istud more, futuit ancillas,
Domumq;, & agros implet equitibus uernis.
Pater familia uerus est Quirinalis.

De Mario.

Venderet excultos colleis cum praco facetus,
Atq; suburbani iugera pulchra soli.
Errat ait, si quis Mario putat esse necesse
Vendere, nil debet, scenerat immo magis.
Quae ratio est igitur? seruos ubi perdidit omnis,
Et pecus, & fructus, non amat inde locum.
Quis faceret pretium, nisi qui sua perdere uellet
Omnia? sic Mario noxius haeret ager,

De Nouio Microspico.

Vicinus meus est, manuq; tangi
De nostris Nouius potest fenestris.
Quis non inuideat mihi, putetq;
Horis omnibus esse me beatum,

EPI G.

Iuncto cui liceat frui sodale?
 Tam longe est mihi, quam Terentianus,
 Qui nunc Niliacam regit Syenen.
 Non conuiuere, nec uidere saltem,
 Non audire licet, nec urbe tota
 Quisquam est tam prope, tam proculq; nobis.
 Migrandum est mihi longius, uel illi.
 Vicinus Nouio, uel inquilinus
 Sit, si quis Nouium uidere non uult.

Ad Fescenniam.

Ne grauis hesterno fragres Fescennia uino
 Pastillos Cosmi luxuriosa uoras.
 Ista linunt dentes ientacula, sed nihil obstat
 Extremo ructus cum uenit à barathro.
 Quid, quod olet grauius mixtum diapasmate utrus,
 Atq; duplex animæ longius exit odor?
 Notas ergo nimis fraudes, deprehensaq; furta
 Iam tollas, & sis ebria simpliciter.

Ad Alcimum.

Alcime, quam raptum domino crescentibus annis
 Labicana leui cespite uelat humus,
 Accipe non phario nutantia pondera saxo,
 Quæ cineri uanus dat ruitura labor.
 Sed fragiles buxos, & opacas palmitis umbras,
 Quæq; uirent lachrymis humida prata meis.
 Accipe care puer nostri monumenta doloris,
 Hic tibi perpetuo tempore uiuit honor.
 Cum mihi supremos Lachesis peruenerit annos.
 Non aliter cineres mando iacere meos.

Ad Cinnam.

Garris in aurem semper omnibus Cinna.
 Garris & illud, teste quod licet turba.

LIBER. I.

Rides in aurem, quereris, arguis, ploras.

Cantas in aurem, iudicas, taces, clamas.

A deo ne penitus sedit hic tibi morbus.

Vt sepe in aurem cinna caesarem laudes?

Ad Bassiam tribadem.

Quod nunquam maribus iunctam te bassa uidebam;

Quodq; tibi moechum fabula nulla dabat.

Omnis officium circa te semper obibat

Turba tui sexus non adeunte uiro.

Esse uidebaris fateor Lucretia nobis,

At tu, pro facinus Bassa, fututor eras.

Inter se geminos audes committere cunnos;

Mentiturq; uirum prodigiosa Venus,

Commenta es dignū Thebano anizmate monstrum;

Hic ubi uir non est, ut sit adulterium.

Ad Lelium.

Cum tua non edas, carpis mea carmina Leli.

Carpere uel noli nostra, uel ede tua.

Ad Mamurianum.

Saepe mihi queritur non sicis cestos ocellis,

Tangi se digito Mamuriane tuo.

Non opus est digito, totum tibi ceston habeto,

Si deest nil aliud Mamuriane tibi.

Sed si nec focus est, nudi nec sponda grabati,

Nec curtus chiones, Antiopes ue calix.

Carea si pendet lumbis, Trita lacerna,

Dimidiasq; nates Gallica palla tegit.

Pascereis nigrae solo nidore culinae,

Et tibi immundam cum cane pronus aquam.

Non culum, neq; enim est culus, qui non cacat olim;

Sed fodiam digito, qui superest, oculum.

Nec me Zelotypum, nec dixeris esse malignum.

EPIG.

Deniq; Pædica Mamuriane satur.

De Aquino.

Fabritio iunctus fido requiescit Aquinus,

Qui prior elysias gaudet abisse domos.

Ara duplex primi testatur munera pili.

Plus tamen est, titulo quod breuiore legis.

Functus uterq; sacro laudat e foeder uita,

Famaq; quod raro nouit, amicus erat.

Ad Aeglen fellatricem.

Cantasti male, dum fututa es Aegle.

Iam cantas bene, basifianda non es.

Ad Helium.

Quod clamas semper, qd agētibus obstrepis Heli,

Non facis hoc gratis, accipis ut taceas.

Ad Sca;ontem de fellatore quodam.

Si non molestum est, teq; non piget Sca;on,

Nostro rogamus pauca uerba Materno

Dicas in aurem sic ut audiat solus.

Amator ille tristium lacernarum.

Et baticatus, atq; leucophæatus,

Qui coccinatos non putat uiros esse,

Amethystinasq; mulierum uocat uestes.

Natina laudet, habeat, & licet semper

Fuscos colores, galbanos habet mores,

Rogabit, unde suspicer uirum mollem.

Vnā lauamur, aspicit nihil sursum,

Sed spectat oculis deuorantibus draucos,

Nec ociosis mentulas uidet labris.

Queris quis hic sit? excidit mihi nomen.

Ad Næuolum causfidicum.

Cum clamāt omnes, loqueris tu Næuole semper,

Et te patroni; causfidicumq; putas,

LIBER. I.

Hæc ratione potest nemo non esse disertus.

Eccæ tacent omnes, Næuole dic aliquid.

Ad Flaccum.

Litigat, & podagra Diodorus Flacce laborat,

Sed nil patrono porrigit, hæc chiragra est.

Ad Calenum auarum.

Non plenum modo uicies habebas,

Sed tam prodigus, atq; liberalis,

Et tam lautus eras Calene, ut omnes

Optarent tibi centies amici.

Audit uota Deus, precesq; nostras,

Atq; intra puto septimas calendas

Mortes hoc tibi quatuor dederunt.

At tu sic quasi non foret relictum,

Sed raptum tibi centies, abisti

In tantam miser esuritionem,

Vt conuiuia sumptuosiora,

Toto quæ semel apparatus in anno,

Nigræ sordibus explices monetæ,

Et septem ueteres tui sodales

Constemus tibi plumbea selibra.

Quid dignum meritis precemur istis?

Optemus tibi milies Calene,

Hoc si contigerit, fame peribis.

De Afra uetula.

Mammas, atq; tatas habet Afra, sed ipsa tatarum

Dici, & manmarum maxima mamma potest.

De Afro Demetrio.

Illa manus quondam studiorum fida meorum,

Et fœix domino, notaq; Cæsaribus,

Destituit primos uirideis Demetrius annos.

Quarta tribus lustris addita messis erat.

EPIG.

Ne tamen ad stigtas famulus descenderet umbras.
 Vreret implicitum cum scelerata lues
 Cauius, & domini ius omne remisimus agro,
 Munere dignus erat conualuisse meo.
 Sensit deficiens sua præmia, meq; patronum
 Dixit ad infernas liber iturus aquas.

Ad Lycorim.

Qui pinxit Venerem tuam Lycori.
 Blanditus, puto, pictor est Mineruæ.

Ad Scaeuolam.

Si dederint superi decies mihi millia centum,
 Dicebas nondum Scaeuola factus eques.
 Qualiter o uiuam, quam large, quamq; beate.
 Riserunt faciles, & tribuere Dei.
 Sordidior multo post hoc toga, penula peior.
 Calceus est sarta terq; quaterq; cute,
 Deq; decem plures semper seruantur oliuæ.
 Explicat & cœnas unica mensa duas.
 Et Veientani bibitur fex crassa Rubelli,
 Asse cicer tepidum constat, & asse Venus.
 In ius o fallax, atq; inficiator eamus,
 Aut uiue, aut decies Scaeuola redde Deis.

Ad Iulium.

O mihi post nullos Iuli memorande sodales,
 Si quid longa fides, canaq; iura ualent,
 Bis iam pene tibi consul trigessimus instat,
 Et numerat paucos uix tua uita dies.
 Non bene distuleris, uideas quod posse negari,
 Et solum hoc ducas, quod fuit esse tuum.
 Expectant curæq; catenatiq; labores.
 Gaudia non remeant, sed fugitiua uolant.
 Hæc utraq; manu, complexuq; asserere toto

LIB. I.

Sæpe fluunt, immo sic quoq; lapsa sinu.

Non est crede mihi sapientis dicere uiuam.

Sera nimis uita est crastina, uiue hodie.

Ad Auitum.

Sunt bona, sunt quaedã mediocria, sunt mala plura,

Quæ legis, hic aliter non fit Auite liber.

Ad Titum,

Cogit me Titus actitare causas,

Et dicit mihi sæpe, magna res est.

Res magna est Tite, quam facit Colonus.

Ad Tuccam.

Quid te Tucca iuuat uetulo miscere salerno

In uaticanis condita musta cadis?

Quid tantum fecere boni tibi pessima uina,

A ut quid fecerunt optima uina mali?

De nobis facile est, scelus est iugulare salernum,

Et dare campano toxica sæua mero.

Conuiuæ meruere tui fortasse perire,

Amphora non meruit tam pretiosa mori,

Ad Aeliam.

Si memini fuerant tibi quatuor Aelia dentes.

Expuit una duos tussis, & una duos.

Iam securo potes totis tussire diebus.

Nil istic quod agat, tertia tussis habet.

Ad Cecilianum.

Dis mihi, quis furor est, turba spectante uocata,

Solus boletos Ceciliane uoras?

Quid dignum tanto, uentriq; gulaeq; precabor?

Boletum, qualem Claudius edit, edas.

De Porsena, & Mutio Scauola.

Dum peteret Regem decepta satellite dextra,

Iniecit sacris se peritura focis.

EPIG.

Sed tam seua pius miracula non tulit hostis,
Et raptum flammis iussit abire uirum.

Vrere quam potuit contempto Mutius igne,

Hanc spectare manum Porfena non potuit.

Maior decepta fama est, & gloria dextra.

Si non errasset fecerat illa minus.

De Leone, & Lepore.

Quid nunc seua fugis placidi lepus ora leonis?

Frangere tam paruas non didicere feras,

Seruantur magnis isti ceruicibus ungueis,

Nec gaudet tenui sanguine tanta fitis.

Preda canum lepus est, uastos non implet hiatus

Non timeat Dacus Caesaris arma puer.

Ad Cottam.

Inuitas nullum, nisi cum quo Cotta lauaris,

Et dant conuiuam balnea sola tibi,

Mirabar quare nunquam me Cotta uocasses,

Iam scio me nudum displicuisse tibi.

Ad Decianum.

Aspicis incomptis illum Deciane capillis,

Cuius & ipse times triste supercilium.

Qui loquitur Curios, assertoresq; Camillos,

Nolito Fronti credere, nupsit heri.

Ad Faustinum.

Ede tuos tandem populo Faustine libellos,

Et cultum docto pectore profer opus,

Quod nec Cecropiæ damnent Pandionis arces,

Nec fileant nostri, prætereantq; senes.

Antefores stantem dubitas admittere famam

Tæq; piget curæ præmia ferre tuæ.

Post te uicturæ, per te quoq; uiuere chartæ

Incipiant, cineri gloria sera uenit.

LIB. I.

Ad Sextilianum.

Sextiliane bibis quantum subsellia quinq;
 Solus, aqua toties ebrius esse potes.
 Nec confessorum uicina numismata tantum,
 Aerea sed cuneis ulteriora petis.
 Non hæc pelignis agitur uindemia pralis,
 Vua nec in tuscis nascitur ista iugis.
 Testa, sed antiqui foelix siccatur Opimi,
 Egerit nigros massica cella cados,
 A canpone tibi fax laletana petatur,
 Si plusquam decies Sextiliane bibis.

Ad Procillum.

Hæsterna tibi nocte dixeramus,
 Quincunces puto post decem peractos,
 Cœnares hodie Procille mecum.
 Tu factam tibi rem statim putasti.
 Et non sobria uerba subnotasti
 Exemplo nimium periculoso.

Μισωμνημονα συμποτην πορικλλε.

De Acerra.

Hæsterno foetere mero qui credidit Acerram
 Fallitur, in lucem semper Acerra bibit.

Ad Fidentinum.

Fama refert nostros te Fidentine libellos,
 Non aliter populo quam recitare tuos.
 Si mea uis dici, gratis tibi carmina mittam
 Si dici tua uis, hæc eme, ne mea sint.

De Diaulo medico.

Chirurgus fuerat, nunc est uespillo Diaulus.
 Cæpit, quo poterat, Clinicus esse modo.

De Encolpo.

Hos tibi Phæbe uouet totos a uertice crineis
 Encolpus, domini Centurionis amor.

EPIG.

Grata pudens meriti tulerit cum premia pili,
 Quam primum longas Phoebe recide comas,
 Dum nulla teneri sordent lanugine uultus,
 Dumq; decent fusa lactea colla iuba,
 Vtq; tuis longum, dominusq; puerq; fruatur
 Muneribus, tonsum fac cito, sero uirum.

Ad Sabidium.

Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare,
 Hoc tantum possum dicere, non amo te.
 De Gellia.

Amisum non flet, cum sola est Gellia, patrem.
 Si quis adest, iussæ profiliunt lachrymæ.
 Non luget, quisquis laudari Gellia querit.
 Ille dolet uere, qui sine teste dolet.

Ad Lesbiam.

In custoditis, & apertis Lesbiam semper
 Liminibus peccas, nec tua furta tegis.
 Et plus spectator, quam te delectat adulter.
 Nec sunt grata tibi gaudia, si qua latent.
 At meretrix abigit testem uelocq; seraq;
 Rarq; sumemini, fornice rima patet.
 Achione saltem, uel ab Helide disce pudorem,
 Abscondunt spurcas hæc monimenta lupas,
 Nunquid dura tibi nimium censura uidetur?
 Deprehendi ueto te Lesbiam, non futui.

Ad Cornelium.

Versus scribere me parum seueros,
 Nec quos perlegat in schola magister
 Corneli quereris, sed ij libelli
 Tanquam coniugibus suis mariti
 Non possunt sine mentula placere.

Quid si me

LIBER. I.

Quid si me iubeas Thalassionem
Verbis dicere non Thalassionis.

Quis floralia uestit? Et stolatum
Permittit meretricibus pudorem?

Lex hæc carminibus data est iocosis,
Ne possint, nisi pruriant, iuuare.

Quare deposita seueritate
Parces lusibus, et iocis rogamus?

Nec castrare uelis meos libellos,
Gallo turpius est nihil Priapo.

Ad Lucanum, et Tullum.

Si Lucane tibi, uel si tibi Tulle darentur,

Qualia ledæi fata lacones habent.

Nobilis hæc esset pietatis rixa duobus,

Quod pro fratre mori uellet uterque prior.

Diceret, infernas si quis prior isset ad umbras,

Viue tuo frater tempore, uiue meo.

Ad Bassam.

Ventris onus misero, nec te pudet, excipis auro,

Bassa bibis uitro, carius ergo cacas.

Ad Fidentinum.

Quem recitas meus est o Fidentine libellus,

Sed male cum recitas, incipit esse tuus.

Ad Decianum.

Si quis erit, raros inter numerandus amicos,

Quales prisca fides, famaque nouit auos.

Si quis Cæropiæ madidus, latiaque Mineruæ

Artibus, et uera simplicitate bonus,

Si quis erit recti custos, imitator honesti,

Et nihil arcano qui roget ore Deos.

Si quis erit magnæ submixus robore mentis,

Dispercam, si non hic Decianus erit.

C

EPIG.

Ad Liuidum.

Qui ducis vultus, & non legis ista libenter,
Omnibus inuideas Liuide, nemo tibi.

In Cæcilium.

Vrbanus tibi Cæcili uideris,
Non es, crede mihi, quid ergo? uerna es.
Hoc quod transyberinus ambulator,
Qui pallentia sulphurata, fractis
Permutat uitreis, quod ociosæ
Vendit qui madidum cicer coronæ.
Quod custos, domini usq; uiperarum.
Quod uiles pueri salariorum,
Quod fumantia, qui tomacla raucis
Circumfert tepidis cocus popinis.
Quod non optimus urbicus poeta.
Quod de gadibus improbus magister.
Quod bucca est uetuli loquax Cynædi.
Quare desine iam tibi uideri,
Quod soli tibi Cæcili uideris.
Qui Galbam salibus tuis, & ipsum
Posses uincere Sextium caballum.
Non cuiusq; datum est habere nasum,
Ludit, qui stolidi proccacitate,
Non est Cestius ille, sed caballus.

De Portia.

Coniugis audisset fatum cum portia Bruti,
Et subtracta sibi quæret arma dolor,
Nondum scitis, ait, mortem non posse negari.
Credideram satis hoc uos docuisse patrem.
Dixit, & ardenteis anido bibit ore saullas.
I nunc, & ferrum turba molesta nega.

In Mancinum.

LIBER. I.

Bis tibi tricenifruimus Mancine uocati,
Et positum est nobis nil here, præter aprum.
Non quæ de tardis seruantur uitibus uua,
Dulcibus aut certant quæ melimella fauis.
Non pira, quæ lenta pendent religata genesta,
Aut imitata breueis punica mala rosas.
Rustica lactantes, nec misit fiscina metas,
Nec de picenis uenit oliua cadis.
Nudus aper, sed & hic minimus, qualisq; necari
A non armato pumilione potest.
Et nihil inde datum est, tantum spectauimus omnes
Ponere aprum nobis, sic & arena solet.
Ponatur tibi nullus aper post talia facta,
Sed tu ponaris, cui Caridemus, apro.

Ad Stellam.

Lasciuos leporum cursus, lususq; leonum,
Quod maior nobis charta, minorq; gerit
Et bis idem facimus. nimum si stella uidetur,
Hoc tibi, bis leporem tu quoq; pone mihi.
De libro suo.

E dita ne breuibus pereat mihi charta libellis,
Dicatur potius τὸν ἄρα τὰ μὲν βουλεύομαι.

Ad Aedilum.

Cum dicis propero, fac si facis Aedile, languet
Protinus, & cessat debilitata Venus.
Expectare iube, uelocius ibo retentus.
Aedile si properas, dic mihi ne properem.

De Diuulo medico.

Nuper erat medicus, nunc est Vespillo Diuulus,
Quod Vespillo facit, fecerat & medicus.

De littoribus Altini.

Aemula Baianis Altini littora uillis,

E P I G.

Et Paethontei conscia sylua rogi.

Quemq; Antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno
Nupsit, ad Euganeos sola, puella lacus.

Et tu ledæo felix Aquileia Timauro.

Hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas.

Vos eritis nostræ portus, requiesq; senectæ,

Si iuris fuerint otia nostra sui.

Ad Posthumum.

Quod te mane domi toto non uidimus anno,

Vis dicam quantum Posthume perdiderim.

Tricenos puto bis, uicenos ter puto nummos,

Ignoscet, togulam Posthume pluris emo.

Ad Augustum.

Sæpe meos laudare soles Auguste libellos.

Inuidus ecce negat, non minus ergo soles.

Quid, quod honorato non sola uoce dedisti,

Non alius poterat, quæ dare dona mihi.

Ecce iterum nigros contorsit liuidus ungueis.

Da Caesar tanto, tu magis ut doleat,

Ad Cloen.

Donasti tenero Cloe Luperco

Hispanas, Tyriasq; coccinasq;

Indos, Sardonicas, Scythas, Smaragdos;

Et lotam tepido togam Galeso,

Et centum numeros nouæ monete,

Et quicquid petit, usque, & usque donas.

Væ Glabraria, uæ tibi Misella.

Nudam te statuet tuus Luperceus.

Ad pudentem.

Obstat care pudens nostris sua turba libellis,

Lectoremq; frequens lassat, & implet opus.

Rara inuant, primis sic maior gratia pomis.

L I B. I

Hybernae pretium sic mernere rosa.

Sic spoliatricem comendat Fastus amicam,

Ianuam nec iuuenem semper aperta tenet.

Saepe in libro memoratur Persius uno,

Quam leuis in tota Marsus amazonide.

Tu quoque de nostris releges quaecumque libellis,

Esse puta solum, sic tibi pluris erit.

Ad Piscatorem.

Baidano procul à lacu monemus

Piscator fuge, ne nocens recedas.

Sacris piscibus haec natantur undae,

Qui norunt dominum, manumque lambunt.

Illam, qua nihil est in orbe maius.

Quid quod nomen habent, et ad magistrum

Vocem quisque sui uenit citatus.

Hoc quodam Libys impius profundo,

Dum praedam calamo tremente ducit,

Raptis luminibus repente caecus

Captum non potuit uidere piscem.

Et nunc sacrilegos perosus hamos,

Baidanos sedet ad lacus rogator.

At tu dum potes innocens recede

Iactis simplicibus cibus in undas,

Et pisceis uenerare dedicatos.

Ad Hippodamum.

Quod cupis in nostris, dicitque, legique libellis,

Et nonnullus honos creditur esse tibi.

Nec ualeam, si non res est gratissima nobis.

Et uolo te chartis inseruisse meis.

Sed tu nomen habes auersum fonte sororum

Impositum, mater quod tibi dura dedit,

Quod nec Melpomene, quod nec Polyhymnia possit.

EPIG.

Nec pia cum Phoëbo dicere Calliope,
Ergo aliquod gratum musis tibi nomen adopta.
Non semper belle dicitur Hippodamus.

De Ape electro inclusa.

Et latet, & lucet Phaethontide condita gutta,
Ut uideatur apis nectare clausa suo.

Dignum tantorum pretium tulit illa laborum.

Credibile est ipsam sic uoluisse mori.

Ad Sofibianum.

Plena laboratis habeas cum scrinia libris,

E mittis quare Sofibiane nihil?

E dent haeredes inquis mea carmina, quando?

Tempus erat iam te Sofibiane legi.

Ad Attalum.

Sordida cum tibi sit, uerum tamen Attale dicit,

Quisquis te niueam dicit habere togam.

De pugna damarum.

Frontibus aduersis molleis concurrere damas

Vidimus, & fati sorte iacere pari.

Spectauere canes praedam, stupuitq; superbus

Venator cultro nil superesse suo.

Vnde leues animi tanto caluere furore?

Sic pugnant tauri, sic cecidere uri.

Ad Olum.

Canam est barba tibi, nigra est coma, tingere barbam

Non potes, haec causa est, sed potes Ole comam.

Ad Afrum.

Centum Coranus, & ducenta Mancinus

Trecenta debet Titius, hoc bis Albinus,

Decies Sabellus, alterumq; Seranus.

Ex insulis, fundisq; tricies solidum,

Ex pecore redeunt ter ducenta Parmensi.

LIB. I.

Totis diebus Afer hoc mihi narras.
 Et teneo melius ista, quam meum nomen.
 Numeres oportet aliquid, ut pati possim
 Quotidianam refice nauseam nummis,
 Audire gratis Afer ista non possum.

Ad Gallam.

Galla nega, satiatur amor, nisi gaudia torquent,
 Sed noli nimium Galla negare diu.

Ad Charinum.

Argenti genus omne comparasti,
 Et solus veteris Myromis arteis,
 Solus Praxitelis manus, Scopæq;
 Solus Phidiaci toreuma coeli.
 Solus Mentoreos habes labores.
 Nec desunt tibi vera glaniana,
 Nec quæ Callaico linuntur auro,
 Nec mensis anaglypta de paternis.
 Argentum tamen inter omne miror,
 Quare non habeas Charine purum?

Ad Posthumum.

Atria Pisonum stabant cum stemmate toto,
 Et docti Senecæ ter numeranda domus.
 Pretulimus tantis solum te Posthume regnis,
 Pauper eras, & eques, sed mihi consuleras.
 Tecum ter denas numeravi Posthume brumas,
 Communis nobis lectus & unus erat.
 Iam donare potes, iam perdere, plenus honorum,
 Largus opum, expecto, Posthume quid facias.
 Nil facis, & serum est alium mihi querere regem,
 Hoc fortuna placet? Posthumus imposuit.

In male recitantem.

Quid recitaturus circundas uellera collo?

C iiij

EPIG.

Conueniunt nostris auribus illa magis.

Ad Flaccum.

Si quis forte mihi posset prestare roganti,
 Audi, quem puerum Flacce locare uelim.
 Niliacis primum puer hic nascatur in oris.
 Nequitiam tellus scit dare nulla magis.
 Sic nunc candidior, nanque in mareotide fusca
 Pulchrior est, quanto rarior iste color.
 Lumina syderibus certent, mollesq; flagellent
 Colla comæ, tortas non amo Flacce comas.
 Frons breuis, atq; modus breuiter sit naribus uncis.
 Pestanis rubeant æmula labra rosis.
 Sæpe & nolentem cogat, nolitq; uolentem.
 Liberior domino sæpe fit ille suo.
 Et timeat pueros, excludat sæpe puellas.
 Vir reliquis, uni sit puer ille mihi.
 Iam scio, nec fallis, nam me quoq; iudice uerum est,
 Talis erat, dices, noster Amazonicus.

In Coracinum.

Non dixi Coracine te cynædum.
 Non sum tam temerarius, nec audax.
 Nec mendacia qui loquar libenter.
 Si dixi Coracine te cinædum,
 Iratam mihi Ponticæ lagenam.
 Iratum calicem mihi Metylli.
 Iuro per syrios tibi tumores.
 Iuro per Berecynthios furores,
 Quod dixi tamen hoc leue, & pusillum est.
 Quod notum est, quod & ipse non negabis.
 Dixi te Coracine cunnilingum.

De Vesbio monte.

Hic est pampineis uiridis modo Vesbius umbris.

LIBER. I.

Prefferat hic madidos nobilis uua lacus.
 Hæc iuga quam Nyseæ colles plus Bacchus amauit.
 Hoc nuper satyri monte dedere choros.
 Hæc Veneris sedes Lacedæmone gratior illi.
 Hic locus herculeo nomine clarus erat.
 Cuncta iacent flammis, & tristi mersa fauilla,
 Nec superi uellent hoc licuisse sibi.

Ad Phœbum.

Hæc tibi pro nato plena dat lætus Acerræ
 Phœbe Palatinus munera Parthenius.
 Vt qui prima nouo signat quinquēnia lustro,
 Impleat innumeras Burrus olympiadas.
 Fac rata uota patris, sic te tua diligat uxor.
 Gaudeat & certa uirginitate soror.
 Perpetuo sic flore mices, sic deniq; non sint
 Tam longæ Bromio, q̄s tibi phœbe comæ.

De Sabello,

Saturnalia diuitem Sabellum
 Eecerunt, merito tumet Sabellus.
 Nec quenquam putat esse, predicatq;
 Inter cauidicos beatiorem.
 Hos fastus, animosq; dat Sabello
 Farris semodius, fabæq; fressæ,
 Et thuris piperisq; tres selibræ,
 Et lucanica uentre cum falisco,
 Et nigri syra defruti lagœna,
 Et ficus Lybica gelata testa,
 Cum bulbis, cochleisq; caseoq;
 Piceno quoq; uenit a cliente,
 Parca cistula non capax oliuæ,
 Et crasso figuli polita cœno
 Septenaria synthesis Sagunti,

EPIG.

Hispanæ luteum rota torcumâ,
 Et lato uariata Mappa clauo,
 Saturnalia fructuosiora
 Annis non habuit decem Sabellus.

De Phaethonte.

Encaustus Phaethon tabula tibi pictus in hæc est.
 Quid tibi uis Dypiron, qui phaethonta facis?

In Papilum.

Præcidi gaudes, præcisus Papile ploras.
 Cur quæ nis fieri Papile, facta doles?
 Pernitet obscœna pruriginis, an magis illud
 Fles quod præcidi Papile desieris?

Ad Flaccum.

Nescis, crede mihi, quid sint epygrammata Flacce,

Qui tantum lusus illa, iocosq; putas.
 Ille magis ludit, qui scribit prandia sæui
 Thereos, aut coenam crude Thyeste tuam.

Aut puero liquidas aptantem Dædalon alas,
 Pascensem ficulas aut Polyphemon oueis.
 A nostris procul est omnis uesica libellis.

Musa nec insano syrmate nostratimet.
 Illa tamen laudant omnes, mirantur, adorant.
 Confiteor, laudant illa, sed ista legunt.

Ad Thaidem.

Quid me Thai senem subinde dicis?
 Nemo est Thai senex ad irrumandum.

In Cæcilianum.

Cum tibi non essent sex milia Cæciliane,
 Ingenti late uectus es hexaphoro.
 Postquam bis decies tribuit dea cæca, sinumq;
 Ruperunt nummi, factus es ecce pedes,
 Quid tibi pro meritis, & tantis laudibus optem?

LIBER. I.

Dij reddant sellam Cæciliane tibi.

In ædiliū.

Gestari iunctis nisi desinis Aedile capris,

Qui modo ficus eras, iam caprificus eris.

Ad cosmum.

Hunc, quem sæpe uides inter penetralia nostræ

Pallados, & templi limina Cosme noui.

Cum baculo, peraq; senem, cui cana, putrisq;

Stat coma, & in pectus sordida barba cadit,

Cerea quem nudi tegit uxor abolla grabati,

Cui dat latratos obuia turba cibos,

Esse putas Cynicum deceptus imagine falsa,

Non est hic Cynicus Cosme, quid ergo? canis.

Ad Colinum.

O cui tarpeias licuit contingere quercus,

Et meritas prima cingere fronde comas.

Si sapis utaris totis Coline diebus,

Extremumq; tibi semper adesse putes.

Lanificas nulli tres exorare puellas

Contigit, obseruant quem statuere diem.

Diuitior Crispo, Thrasea constantior ipso,

Lautior & nitido sis Meliore licet,

Nil dicit penso Lachesis, fusoq; sororum

Explicat, & semper de tribus una necat.

Ad Lucium.

Luci gloria temporum tuorum

Qui Gaurum ueterem, Tagumq; nostrum

Arpis cedere non finis disertis,

Arguias generatus inter urbeis.

Thebas carmine cantet, aut Mycenas,

Aut claram Rhodon, aut libidinosæ

Ledeas Lacedæmonis palæstras.

EPIG.

Nos Celtis genitos, & ex Iberis
 Nostra nomina duriora terra
 Grato non pudeat referre uersu.
 S' euo Bilbilin optimam metallo,
 Quae uincit Chalybasq; noricosq;
 Et ferro plateam suo sonantem,
 Quam fluctu tenui, sed inquieto
 Amorum salo temperator ambit,
 Tutelanq;, chorosq; Risamorum,
 Et conuiuia festa Carduarum,
 Et textis Peteron rosas rubentem,
 Atq; antiqua patrum theatra ripas,
 Et certos iaculo leui succuos,
 Turgentisq; lacus. Petusiaeq;
 Et paruae uada pura Touenissae,
 Et sanctum Durationis illicetum,
 Per quod uel piger ambulat uiator.
 Et quod fortibus excolit iuuenis
 Curuae Manlius arua Matinessae.
 Haec tam rustica delicate lector
 Rides nomina? rideas licebit.
 Haec tam rustica malo, quam Britannos.

In Gargilianum.

Munera quod semibus, uiduisq; ingentia mittis
 Vis te munificum Gargiliane uocem?
 Sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno,
 Qui potes infidias dona uocare tuas.
 Sic auidis fallax indulget piscibus hamus,
 Callida sic stultas decipit esca feras,
 Quid sit largiri, quid sit donare docebo,
 Si nescis, dona Gargiliane mihi.

Ad Faustinum.

L I B. I.

Dum nos blanda tenent lasciuī stagna Lucrini,

Et quæ pumiceis fontibus antra calent.

Tu colis argiuī regnum Faustine coloni,

Quod te bis decimus ducit ab urbe lapis.

Horrida, sed feruent Nemeæi pectora monstri,

Nec satis est Baias igne calere suo.

Ergo sacri fontes, & littora sacra ualete,

Nympharum pariter, Nereidumq; domus.

Herculeos colleis gelida nos uincite bruma,

Nunc Tyburtinis cedite frigoribus.

In Gallam.

In tenebris luzes amissum Galla maritum.

Num plorare pudet te puto Galla uirum?

De uipera electro inclusa.

Fleatibus Heliadum ramis dum uipera serpit

Fluxit in obstantem succina gemma feram,

Quæ dum miratur pingui se rore teneri,

Concreto riguit uincta repente gelu.

Ne tibi regali placeas Cleopatra sepulchro,

Vipera si tumulo nobiliore iacet.

De Curatio.

Ardea solstitio, pestannaq; rura petantur,

Quiq; Cleoneo sydere feruet ager.

Cum Tyburtinas damnet Curatius auras,

Inter laudatas ad stygia missus aquas.

Nullo fata loco possis excludere, cum mors

Venerit, in medio tybure Sardinia est.

In Mancinum.

Donasse amicum tibi ducenta Mancine,

Nuper superbo lætus ore iactasti.

Quartus dies est in schola poetarum,

Dum fabulamur, milibus decem dixti

EPIG.

Emptas lacernas munus esse Pompillæ,
 Sardonycas auro, lineisq; ter cinctum,
 Duasq; simileis fluctibus maris gemmas.
 Deditse Bassan, Celiamq; iurasti.
 Here de theatro Pollione cantante,
 Cum subito abires, dum fugis, loquebaris.
 Hereditatis tibi trecenta uenisse.
 Et mane centum, & post meridiem centum.
 Quid tibi sodales fecimus mali tantum?
 Miserere iam crudelis, & sile tandem.
 Aut, si tacere lingua non potest ista,
 Aliquando narra, quod Mancine uelimus.

De Lycori.

Tybur in herculeum migravit nigra Lycoris,
 Omnia dum fieri candida credit ibi.

De cærelia.

Dum petit a Baulis mater Cærelia Baias,
 Occidit insani crimine mersa freti.
 Gloria quanta perit uobis, hæc monstra Neroni,
 Nec quondam iussæ præstiteratis aque.

De Hortis Martialis.

Tulli iugera pauca Martialis.
 Hortis hesperidum beatiora
 Longo ianiculi iugo recumbunt.
 Lati collibus eminent recessus,
 Et planus modico tumore uertex
 Cælo perfruitur sereniore,
 Et curuas nebula tegente ualleis
 Solus luce nitet peculiari.
 Puris leniter admouentur astris
 Celsæ culmina delicata uilla.
 Hinc septem dominos uidere monteis,

LIB. I.

Et totam licet aestimare Romanam,
Albanos quoque, Tibulosque colles,
Et quodcumque iacet sub urbe frigus,
Fidenas ueteres, breuesque Rubras,
Et quod uirgineo cruore gaudet,
Annae pomiferum nemus perennae,
Illic Flaminia, Salariaeque
Gestator patet, esse de tacente,
Ne blando rota sit molesta somno,
Quem nec rumpere nauticum celeuma,
Nec clamor ualet helciariorum.
Cum sit tam prope Miluius, sacrumque
Lapsa per Tyberim uolent carinae.
Hoc rus, seu potius domus uocanda est.
Commendat dominus, tuam putabis,
Tam non inuida, tamque liberalis,
Tam comi patet hospitalitate.
Credas alcinoi pios penates,
Aut facti modo diuitis Molochi.
Vos nunc omnia parua, qui putatis,
Centeno gelidum ligone Tybur,
Vel praeneste domate, pendulamque
Vni dedite Saeiam colono.
Dum me iudice praeferrantur istis,
Tulli iugera pauca Martialis.

De phileni.

Oculo Phileni semper altero plorat,
Quo fiat istud, quaeritis modo? lusa est.

Ad Linum.

Aegisti uitam semper Line municipalem,
Qua nihil omnino dulcius esse potest.
Idibus et raris togula est excussa calendis,
Duxit ad aetates Synthesis una decem.

EPIG.

Saltus aprum, campus leporem tibi misit inemptum.

Sylua grauis turdos exagitata dedit.

Raptus flumineo uenit de gurgite piscis.

Vina rubens sudat non peregrina cadus.

Nec tenet argolica missus de gente minister.

Sed stetit inculti rustica turba foci.

Villica, uel duri compressa est nupta coloni.

Incaluit quoties saucia uena mero.

Nec nocuit tectis ignis, nec Sirius agris,

Necmersa est pelago, nec fluit ulla ratis.

Supposita est blando nunquam tibi tessera talo.

Alea, sed parca sola fuere nuces.

Dic ubi sit, decies mater quod auara reliquit?

Nusquam est, fecisti rem Line difficilem.

In praetorem.

Praetorem pauper centum sestertia Gaurus

O rabat cara notus amicitia.

Dicebatq; suis haec tantum deesse trecentis,

Vt posset domino plaudere iussus eques.

Praetor ait, scis me scorpo, Thaliog; daturum,

Atque utinam centum milia sola darem.

Ah pudet ingratae, pudet ah male diuitis arca,

Quod non das equiti, uis dare praetor equo?

Ad Sextum.

Inuitas centum quadrantibus, & bene coenas.

Vt coenam inuitor Sexte, an ut inuideam?

De spectaculo.

Pisto, quod iuga delicata collo

Pardus sustinet, improbaq; tigres

Indulgent patientiam flagello,

Mordent aurea, quod lupata cerui,

Quod freno lybici domantur ursi,

Et quantum

LIBER. I.

Et quantum Calydon tulisse fertur,
 Paret purpureis aper capistris,
 Turpes effeda, quod trahunt bisontes,
 Et molles dare iussa quod choreas
 Nigro belua nil negat magistro,
 Quis spectacula non putet deorum?
 Hæc transit tamen, ut minora, quisquis
 Venatus humiles uidet leonum,
 Quos uelox leporum timor fatigat.
 Dimittunt, repetunt, amantque captos,
 Et securior est in ore præda,
 Laxos cui dare, peruiosq; rictus
 Gaudent, & timidos tenere dentes,
 Mollem frangere dum pudet rapinam,
 Stratis cum modo uenerint iuuentis.
 Hæc clementia non paratur arte,
 Sed norunt cui seruiant leones.

Ad Ouidium.

In nomentanis Ouidi quod nascitur agris,
 A ccepit quoties tempora longa merum.
 Exiit annosa mores, nomenq; senecta,
 Et quicquid uoluit, testa uocatur anus.

Ad Ruffum.

Interponis aquam subinde ruffe,
 Et si cogaris à sodale, raram
 Diluti bibis unciam falerni.
 Nunquid pollicita est tibi beatam
 Noctem Næuia, sobriasq; maus
 Certæ nequitias fututionis?
 Suspiras, retices, gemis, negauit,
 Crebros ergo bibas licet trienteis,
 Et durum iugules mero pudorem.

E P I G.

Quid pareis tibi ruffe? dormiendum est.

Ad Lucium Iulium.

Sæpe mihi dicis Luci carissime Iuli,
 Scribe aliquid magnum, desidiosus homo es.
 Otia da nobis, sed qualia fecerat olim
 Mœcenas Flacco, Virgilioq; suo.
 Condere uicturas tentem per secula curas,
 Et nomen flammis eripuisse meum,
 In sterileis campos nolunt iuga ferre iuuenti.
 Pingue solum lassat, sed iuuat ipse labor.

Ad Gallum.

Est tibi, sitq; precor, multos crescatq; per annos
 Pulchra quidem, uerum transtyberina domus.
 At mea uipjanas spectant cœnacula laurus.
 Factus in hac ego sum iam regione senex.
 Migrandum est, ut mane domi te Galle salutem,
 Es tanti, uel si longius illa foret.
 Sed tibi nō multum est, unum si præsto togatum
 Multum est, hunc unū si mihi Galle nego.
 Ipse salutabo decima, uel serius hora,
 Mane tibi pro me dicat auere liber.

De Catella Publii.

Issa est passere nequior Catulli.
 Issa est purior osculo columbæ.
 Issa est blandior omnibus puellis
 Issa est carior indicis lapillis.
 Issa est deliciæ catella Publii.
 Hanc, tu si queritur, loqui putabis.
 Sentit tristitiamq; gaudiumq;.
 Collo nexa cubat, capitq; somn
 Ut suspiria nulla sentiantur.
 Et desyderio coacta uentris,

LIBER. I.

Gutta pallid non fefellit ulla,
Sed blando pede fufcitatz, toroqz
Deponi monet, & rogat lauari.
Cafte tantus inef pudor Catelle,
Ignorat Venerem, nec inuenimus
Dignum tam tenera uirum puella,
Hanc ne lux rapiat fuprema totam,
Piftam Publius exprimit tabella,
In qua tam fimilem uidebis iffam,
Vt fit tam fimilis fibi, nec Ipfam.
Iffam deniqz pone cum tabella,
Aut utramqz putabis efle ueram,
Aut utramqz putabis efle piftam.

Ad Velocem.

Scribere me quereris Velox epigrammata longa,
Ipfe nihil fcribis, tu breuiora facis.

Ad Regulum.

Cum tibi fit fophiæ par fama, & cura deorum,
Ingenu pietas, nec minor ipfa tuo.
Ignorat meritis dare munera, qui tibi librum,
Et qui miratur regule thura dari.

In Prifcum,

Cum te non noffem, dominum, regemqz uocabam,
Cum bene te noui, iam mihi Prifcus eris.

Ad Lectorem.

Quecunqz lufi iuuenis, & puer quondam,
A pinasqz noftras, quas nec ipfe iam noui.
Male collocare fi bonas uoles horas,
Et inuidebis ocio tuo lector,
A Valeriano pollio petes quinto,
Per quem perire non licet meis nugis.

Ad Faufinum.

D ü

E P I G.

Hos tibi uicinos, Faustine Telesphorus hortos
 Foenius, & breue rus, udaq; prata tenet.
 Condidit hic natae cinereis, nomenq; sacrauit.
 Quod legis Antullae, dignior ipse legi.
 Et stygijs aequum fuerat patrem isse sub umbras.
 Sed quia non licuit, uiuit, ut ossa colat.

In Procillum.

Quaedam me cupit inuide Procille
 Toto candidior puella cygno.
 Argento, niue, lilio, ligustro.
 Sed quandam uolo nocte nigriorem
 Formica, pice, graculo, cicada.
 Iam suspendia saena cogitabas.
 Si noui bene te Procille, niues.

De Antulla.

Hoc nemus aeterno cinerum sacrauit honore,
 Foenius, & culti iugera pauca soli.
 Hoc tegitur cito rapta suis Antulla sepulchro.
 Hoc erit Antullae mistus uterq; parens.
 Si cupit hunc aliquis, monco, ne speret agellum.
 Perpetuo dominis seruiat iste suis.

In Luperum.

Occuris quoties Luperce nobis,
 Vis mittam puerum subinde dicis,
 Cui tradas epigrammaton libellum,
 Lectum quem tibi protinus remittam.
 Non est, quod puerum Luperce uexes.
 Longum est, si uelit ad pirum uenire,
 Et scalis habito tribus, sed altis.
 Quod quaeris, propius petas licebit.
 Argi nempe soles subire letum.
 Contra Caesaris est forum taberna,

LIB. II.

Scriptis postibus hinc, & inde totis,
 Omnes ut cito perlegas poetas.
 Illuc me pete, ne roges Atrethum,
 Hoc nomen dominus gerit tabernæ.
 De primo dabit, alteroue nido
 Rasum pumice, purpurâq; cultum
 Denarijs tibi quinq; Martialem
 Tanti non es ais? sapis Luperce.

Ad Cæcilianum.

Cui legisse satis nō est epigrammata centum,
 Nil illi satis est Cæciliane mali.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON
 LIBER SECVNDVS.

VID nobis inquis cum epistola? parū
 ne tibi præstamus si legimus epigramma
 ta? quid hic porro dicturus es, quod nō
 possis uersibus dicere? Video quare tra
 gædi epistolam accipiāt, quibus p se los
 qui non licet epigrammata curione non egent, & cons
 tenta sunt sua, id est mala lingua. In quacumq; pagina
 uisum est, epistolam faciunt. Noli ergo (si tibi uidet)
 rem facere ridiculam, & togam saltanti inducere per
 sonæ. Denique uideas, ante delectet contra retiarium
 ferula. Ego inter illos sedeo, qui protinus reclamant.
 Puto me hercule Deciane uerum dicis. Quid, si scias,
 cum qua, & q̄ longa epistola negocium fueris habitu
 rus? Itaq; quod exigis, fiat. Debebunt tibi si qui in
 hunc librum inciderint, quod ad primam paginā non
 lassi peruenient.

D iij